

stemning eller noget Partionste, som skulde føre til, at der stundom kom en vis Bitterhed ind i Diskussionen, men hvad jeg troer er temmelig sikkert, er, at der ialtsald udenfor denne Sal lettelig affødes megen Eidenstabelighed og mange forskellige Domme om Thingets Diskussion og Afgjørelse af disse Valgsager. Dette gjælder jo i særdeleshed, forsaavidt som det stundom kan falde Udenforstaaende vanskeligt ret at fatte og fastholde de Momenter, hvorpaa Thingets Afgjørelser i de forskellige Valgspørgsmaal bero. Det er stundom vanskeligt bestemt at paapege, hvilke Momenter det egentlig er, hvorpaa Thinget har begrundet, det være sig nu en Forkastelse eller en Godkendelse af et omstridt Valg, men, naar saa er, saa bliver det forklarligt, at de Udenforstaaende, der jo ikke, saaledes som vi her, ganske kunne frigjøre sig fra Partiidenskab, stundom kunne tro at finde noget Vilkaarligt i Afgjørelsen. Derfor maa jeg, ligesom det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Høgsbro) anse det for at være rigtigt i den Slags Sager, fremfor i alle andre Sager, om muligt at fastholde bestemte Regler, og vel vogte sig for i de enkelte Tilfælde at lade de forskellige Indtryk faae Indflydelse paa Afgjørelsen. Jeg maa nu, hvad Folkethingets Praxis i Afgjørelsen af Valgsager angaar, ganske slutte mig til de almindelige Udtalelser, som fremkom, saavel fra det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Nimestad) som navnlig fra det ærede Medlem for Svendborg Amts 5te Valgkreds. Ligesom dette ærede Medlem i den Henseende kunde paaberaabe sig en lang Erfaring, saaledes kan ogsaa jeg gjøre det. Jeg hører nu snart til dette Things Veteraner; jeg har lige fra Begyndelsen af gerne haattemmelig aktiv Del i Behandlingen af Valgspørgsmaal, og jeg maa fuldstændig befrestede den Sæining, som han omtrent fatte i Spidsen af sit Foredrag, nemlig at Folkethinget altid har anset det for rigtigt og for bedst stemmende med den Maade, hvorpaa det naturlig skulde afgjøre deslige Spørgsmaal, at det ikke stillede sig paa et formalistisk Standpunkt og kun spurgte, om der var begaaet Feil eller ikke, men i alle de enkelte Tilfælde spurgte, om der var nogen Rimelighed for, om det kunde antages, at disse Feil havde ført til et forkert Resultat, eller om det ialtsald var tvivlsomt, om det Resultat, der var fremgaaet af Valghandlingen, virkelig var det rette. Jeg tror, at Folkethinget har gjort fuldstændig Ret i at stille sig paa dette Standpunkt. Det er let at se, at det vilde være en stor Uret mod Vælgerbefolkningen, om man vilde stille sig paa et andet Standpunkt, saa at Omvalg med de dermed forbundne store Ulemper skulde finde Sted, hver Gang der var begaaet en Feil af en eller anden Leder af Valghandlingen, af en eller anden Tjener af en Valgliste eller af en eller anden af de tilfaldte Mand osv. Det vilde være Uret mod Befolkningen og ogsaa mod Thinget selv, forsa-

avidt som det da lettelig vilde kunne føre til, at en eller flere Pladser i Folkethinget vilde kunne komme til at staa ledige i længere Tid paa Grund af Undersøgelse og eventuel Forkastelse af eet eller flere Valg. Det vilde fremdeles ogsaa være overordentlig farligt at komme ind paa denne Vej, idet det jo da — hvad ogsaa er blevet udtalt — vilde staa, jeg kan gjerne sige i Mangfoldiges Magt at fremkalde en Forkastelse af et Valg ved at begaa eller ved at fremkalde en eller anden Feil. Det er jo da ogsaa vitterligt for Alle, som have nogen Erfaring i disse Valgspørgsmaals Behandling her i Thinget, at det ikke er flet een Gang, men mange Gange, at man har stadfæstet et Valg, ved hvilket der utvivlsomt var begaaet endog grove Feil, naar det efter Alt, hvad der forelaa, maatte anses for klart, at denne Feil ikke kunde have nogen Indflydelse paa Valgets Udsald. Hvor mange Gange har man ikke, naar f. Ex. Valglister manglede for en hel Kommune, eller naar Listerne vare førte uordenlig og vare mangelfulde, saa man slet ikke kunde bygge paa dem, ikke besto mindre sagt: Den Kommune tæller saa og sa mange Valgberettigede, men da Forstjellen i Stemmetallet for Kandidaterne er meget større, bliver det ligegyldigt, hvorledes det forholder sig med Hensyn til denne enkelte Kommunes Stemmegivning. Jeg selv har ogsaa oftere udtalt mig i den Retning, og naar den ærede Ordfører har henvist til en Udtalelse af mig, der, hvis jeg ikke feiler, fandt i 1866, har allerede den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds gjort opmærksom paa, at det ikke var med Rette, at den ærede Ordfører tog mig til Indtægt for sin Mening, hvad dette Spørgsmaal angaar. Dengang forelaa der en Feil, der var af den Bestaaffenhed, at, hvad man end gjorde, maatte man dog tilfødt komme til og kunde ikke undgaa at komme til det Resultat, at netop paa Grund af den begaaede Feil blev det altid usikkert, om ikke muligvis maaste endog sandsynligvis, Valget havde faaet et ganske andet Udsald, hvis Feilen ikke var begaaet. Det er jo klart nok, at naar der er begaaet den Feil, at en af Valgkandidaterne bliver rent ubeluffet fra at optræde som Valgkandidat, og Vælgerne blive forhindrede fra at stemme paa denne Mand, som de muligvis vilde have givet deres Stemme, er det aldeles ønskeligt at indhente Oplysninger, i hvad Retning det nu skulde være; thi det vil aldrig kunne benegtes, at muligvis havde Valget faaet et ganske andet Udsald, hvis den Paagældende havde faaet Leilighed til at stille sig frem for Vælgerne som Valgkandidat. Naar der altsaa er begaaet en Feil, som det er umuligt at betage den Karakter, at den gjør det usikkert, om ikke Valget vilde have faaet et ganske andet Udsald, end det har faaet, er det ønskeligt at anstille Undersøgelser, saa kan man ligesaa godt skride til Valgets Forkastelse. — Efter disse almindelige Bemærkninger vil jeg kun med saa Ord berøre de to Indsigelser,